

Příběh, který vás rozesměje, rozpláče
a přesvědčí o tom, že na změnu není nikdy pozdě.

ztráty & nálezy

mladá fronta

brooke davisová

brooke davisová

**ztráty
&
nálezy**

mladá fronta

Přeložila Jana Hejná

Copyright © Brooke Davis, 2014

Translation © Jana Hejná, 2015

Úryvek z knihy C. S. Lewise Svědectví o zármutku v překladu
Ivany Kultové, Návrat domů, 1995.

Pro mámu a tátu

Nevím, jak jinak vám poděkovat za to, že jste mě stvořili.

Část první

Millie Birdová

Milliiným vůbec prvním Mrtvým tvorem byl její pes Rambo. Objevila ho u krajnice toho rána, kdy nebe viselo tak nizoučko nad zemí, jako by padalo dolů, a mlha obtáčela jeho potlučené tělíčko jako duch. Oči a tlamičku měl doširoka rozevřené, jako by si pro něj smrt přišla uprostřed štěknutí, a levá zadní noha mu nepřirozeně trčela do strany. Mlha se zvedla, nebesa se zataáhla bouřkovými mračny a Millie začala přemítat, jestli se její pejsek mění v déšť.

Teprve když si Ramba odnesla domů ve školním batohu, rozhodla se jí máma vysvětlit, jak to na světě chodí.

Je teď na lepším místě, křikla na ni při luxování obýváku.

Na lepším místě?

Co? No jo. V nebičku, miláčku. Copak tys o něm nikdy neslyšela? To vás v té zatracené škole fakt vůbec nic neučí? Zvedni nohy! Rambo je v psím nebi, kde nikdy nedojdou psí suchary a může kakat, kde se mu zachce. Dobrý, nohy dolů. Řekla jsem nohy dolů! A všichni tam kakají... co já vím, psí suchary, takže čoklíci celý den nedělají nic jiného než že kakají a cpou se psími suchary a pobíhají kolem a žerou hovínka ostatních psů. Což jsou ve skutečnosti taky psí suchary.

Millie se na okamžik zamyslela a pak se zeptala: *Ale proč potom ztrácejí čas tady?*

Cože? No, oni si to napřed musí... ééé... zasloužit. Musí zůstat tady na zemi, dokud nejsou přechodu na lepší místo hodni. Je to něco jako psi „Kdo přežije“.

Takže Rambo je teď na jiné planetě?

No, ano. Teda tak trochu. Chci říct... Tys fakt ještě nikdy neslyšela o nebi? O Bohu, co sedí na obláčku, a Satanovi v hlubinách pekelných a tak dále?

Můžu jet Ramba na jeho novou planetu navštívit?

Její mamka vypnula vysavač a upřeně se na ni zadívala. Jenom pokud máš kosmickou loď. Máš?

Millie sklopila oči ke špičkám bot. Ne.

V tom případě se na jeho novou planetu nedostaneš.

Ježte o několik dní později Millie zjistila, že Rambo rozhodně není na žádné nové planetě, ale u nich na zahradě, ledabyle zahrabaný pod nedělními *Timesy*. Millie noviny opatrně nadzvedla a naskytl se jí pohled na pejska, který Rambem současně byl i nebyl – na scvrklého Ramba, v rozkladu, plného červů. Od toho dne se večer co večer tajně plížila ven, aby mu mohla dělat společnost, zatímco se jeho tělíčko zvolna mění z něčeho v nic.

Staroušek přecházející přes ulici byl jejím druhým Mrtvým tvorem. Sledovala, jak letí vzduchem, když ho to auto srazilo, a mohla by přísahat, že se v tu chvíli usmíval. Jeho klobouk přistál na vrcholku značky „Dej přednost v jízdě“, hůl se roztančila kolem kandelábru a pak následovalo křupnutí těla o obrubník. Millie se prodrala skrz les nohou a vykřičníků, poklekla vedle něj a zadívala se mu upřeně do očí. Muž jí pohled oplácel, jako by byl pouhou malůvkou. Bříšky prstů mu přejela přes vrásky ve tváři a přemítala, k čemu je asi používal.

Pak ji ovšem zdvihli ze země a nařídili, aby si zakryla oči, protože je *ještě dítě*. Domů Millie zamířila oklikou a cestou se rozhodla, že je nejvyšší čas zeptat se tatínka na lidské nebe.

Víš, kulíšku, existuje nebe a taky peklo. Do pekla posílají všechny špatné lidi, třeba zločince, podvodníky a policajty, co rozdávají pokuty za špatné parkování, zatímco do nebe přicházejí dobří lidé. Jako ty, já a ta pohledná blondýnka z „Masterchefa“.

A co se stane pak?

V nebi trávíš čas s Bohem a Jimim Hendrixem a koblihy si můžeš dopřát, kdy se ti zamane. V pekle musíš... ééé... tancovat macarenu. Navěky. Na nekonečnou smyčku hitů z „Pomády“.

A kam přijdeš, když jsi dobrý i špatný zároveň?

Cože? To nevím. Do Ikey?

Pomůžeš mi vyrobiť kosmickú lod?

Počkej, kulíšku. Můžeme to dořešit o příští reklamní přestávce?

Millie si brzy všimla, že všechno kolem umírá – brouci, pomeranče i vánoční stromky, domy a poštovní schránky, cesty vlakem, fixy a svíčky, staří lidé, mladí lidé a všichni mezi tím. Tehdy ještě netušila, že až si do své Knihy mrtvých tvorů zaznamená dvacet sedm různých bytostí – například pavouka, ptáka, babičku a sousedovic kočku Gertrudu –, stane se Mrtvý tvor i z jejího tatínka. Že si ho zapíše k číslu dvacet osm písmeny tak obrovskými, že zaberou celou dvoustranu: *MŮJ TÁTA*; že po jistou dobu bude nesmírně těžké vymyslet, co si počít se svým časem, tedy kromě civění na tu písmenka tak dlouho, až jí jejich smysl začne docela unikat, což bude provádět usazená v chodbě před ložnicí rodičů s baterkou v ruce a přitom naslouchat, jak její maminka uvnitř předstírá spánek.

První den čekání

Kdykoliv si Millie hrála na číselné spojovačky, byla vždycky Jedničkou, její máma Dvojkou a táta Trojkou. Čára vycházela Jedničky z hlubin břicha a obtáčela se kolem Dvojky a Trojky –

který se většinou koukal na telku – a pak zase zpátky k Jedničce, takže tvořila trojúhelník. Millie pobíhala po domě, až se jí zrzavé kudrny na hlavičce natřásaly, a trojúhelník vířil kolem nábytku mezi nimi. Když ji maminka okřikla: *Přestaň, Millie-cent!*, změnil se trojúhelník v nestvůrného děsivého dinosaura. Když ji taťka pobídl: *Pojď si ke mně sednout, kulíšku*, stalo se z něj obrovské tlukoucí srdce. *Bum-bum, bum-bum*, špitla si dívka pro sebe a začala nemotorně poskakovat do rytmu. Uhnízдила se na pohovce mezi Dvojkou a Trojkou. Trojka popadl Jedničku za ruku a vesele na ni mrkl, blikající obrazovka v temnotě ozářila jeho tvář. *Bum-bum. Bum-bum. Bum-bum.*

První den čekání stojí Millie přesně tam, kam maminka ukázala. Hned u Obrovitánských spodárů a naproti figurině oblečené v havajské košili. *Hned jsem zpátky*, prohlásí její máma a Millie jí věří. Dvojka má dnes na nohou své zlaté boty; ty, díky nimž její kroky připomínají sérii výbuchů. Zamíří směrem k parfémům – *Buch!* –, kolem oddělení s pánskou módou – *Řach!* – a nakonec zmizí z dohledu – *Prásk!* Čára mezi Jedničkou a Dvojkou tahá a škube a Millie sleduje, jak slábne a slábne, dokud z ní nezůstane jen docela droboulinká mžitka ve vzduchu.

Bum-bum. Bum-bum. Bum-bum.

Tohle si v sobě Millie ponese už navždycky, obrázek čím dál tím menší odcházející maminky, a v průběhu života se jí tolikrát začne sám od sebe odehrávat za víčky – až z úst filmových hrdinů uslyší: *Hned jsem zpátky*; až se po čtyřicítce zadívá na vlastní ruce a uvědomí si, že je vůbec nepoznává; až ji napadne hloupá otázka a nedokáže přijít na nikoho, komu by ji mohla položit; až bude plakat; až se bude smát; až bude v něco doufat. Kdyko-

liv uvidí zapadající slunce zmizet pod vodní hladinou, zachvátí ji panika a ona nebude chápat proč. Automatické dveře obchodních domů v ní budou už napařád vyvolávat úzkost. Když se jí v dospívání poprvé dotkne chlapec, představí si ho jako vzdálenou tečku mizející na obzoru, mimo svůj dosah.

Ale nic z toho Millie zatím neví.

V tuhle chvíli ví jen jediné – že ji z dlouhého stání bolí nožičky. Sundá si batoh a zaleze si pod stojan s Obrovitánskými spoďárami. Maminka jí jednou vyprávěla, že existují paní, které si vůbec nevidí na pipinku, protože se v jednom kuse cpou kyblíky kuřat. Možná že jsou tyhle kalhotky určeny právě pro ně? Millie kuře v kyblíku ještě nikdy neviděla. *Ale doufám, že se mi to povede, oznámí nahlas a zlehka se spoďárů dotkne. Jednou.*

Je tu příjemně, pod baldachýnem obrovitých kalhotek, které jí visí nad hlavou tak nizoučko, že se na látce sráží její dech. Holčička rozepne batůžek a vytáhne jedno z vychlazených pitíček, která jí maminka zabalila. Cucá ho brčkem a škvírami mezi prádlem pozoruje nohy na procházce. Některé někam jdou, jiné nejdou nikam, jedny tančí, druhé poskakují, šourají se, vržou. Jsou tu maličké nožky, obří nohy a všechno možné další; tenisky, lodičky, sandály; červené, černé, zelené. Ale zlaté ani jedny. Žádné vybuhující kroky.

Kolem se proploží modré holínky a Millie sklopí oči k vlastním gumákům. *Vím, že závidíte, ujistí je. Ale my musíme zůstat tady. Mamka to řekla.* Natáhne krk, aby mohla sledovat holínky hopsající uličkou pryč až do oddělení hraček. *Hmm, zahučí.* Pak z batohu vytáhne Knihu mrtvých tvorů a vytrhne z ní stránku, na kterou napíše *Mámě: hned jsem zpátky.* Přeloží list napůl a postaví ho na podlahu přesně na to místo, kam maminka ukázala.

Pak vezme gumáky na procházku. Nahoru a dolů po jezdicích schodech – napřed po nich chodí, potom skáče a hopsá

a mává davům jako královna. Sedí na samém vrcholku a sleduje, jak schody polykají samy sebe. *Co se stane, když se včas nezploští?* zeptá se svých holínek a představuje si, jak se schody vyvalí na pás a rozlijí se do uliček. Zkouší zachytit pohled každého kolemjdoucího, a když se to podaří, vzduch mezi nimi se zachvěje jako v těch starých filmech, které má ráda její maminka. Hraje na schovávanou s klukem, který to netuší. Když mu Millie oznámí, že ho *našla*, na oplátku se jí zeptá, proč má *takové* vlasy, a ukazováčkem naznačí spirálu.

Jsou to baletky, nechá se slyšet holčička. V noci mi vždycky seskočí z hlavy a předvedou mi taneční vystoupení.

Pff! Chlapec srazí barbínu s Transformerem a předstírá výbuch, až mu z pusy vyletí sprška slin. *To teda nene.*

Millie posedává na podlaze v dámských kabinkách. *Můžu vám ukázat, kde na vás mají spodáry*, navrhně ženě, která se před zrcadlem točí dokolečka, jako by se pokoušela zavrtat do země. *Promiň, ale co jsi zač?* zeptá se paní a Millie jen pokrčí rameny. V jedné kabině si povídají dvě ženy a Millie v mezeře pode dveřmi vidí jejich nohy; jedny bosé, na druhých třpytivé válenky. *Nevykládej si to špatně*, jako by ty huculky říkaly, *ale seš si jistá, že ti korálová sluší?* Palce bosých nohou se zkroutí pod chodidlo. *Já myslela, že je to růžová*, jako by odpovídaly.

Čeká spolu s muži posedávajícími v křesílcích před kabinami. Čekají tu na své ženy a vykukují zpod hromady kabelek a nákupních tašek jako vyděšená zvířátka. Okolní stěny jsou polepené ohromnými fotkami obrovských rozesmátých dívek ve spodním prádle, které se navzájem objímají. Muži po nich poočku pokukují a Millie napadne, že by ty gigantické spodáry mohly být určené pro tyhle gigantické paní.

Posadí se do křesla vedle plešatého pána, který si okusuje nehty. *Viděl jste někdy kuře v kyblíku?* zeptá se ho.

Muž si položí ruku na koleno a úkosem na ni pohlédne. *Já tu jen čekám na svou ženu, holčičko*, prohlásí místo odpovědi.

Millie stojí pod sušičem rukou na toaletách, protože je jí příjemné, když se jí vítr prohání ve vlasech. Jako by při jízdě na dálnici vykláněla hlavu z okýnka, nebo byla Superman a rychle jako blesk kroužila kolem zeměkoule. Jak tyhle přístroje vědí, že mají začít foukat, když pod ně strčíte ruce? Je to zázrak, ale ženy kolem si toho nevěšmájí, jen vyděšeně poulí oči do zrcadla a pokoušejí se přijít na to, co je s nimi v nepořádku, dřív než všichni ostatní.

Schovaná za květináči s velkými rostlinami, které lemují zdejší kavárnu, pozoruje páru stoupající z šálků kávy. Muž, co vypadá jako Santa Claus, a žena s nesmírně rudými tvářemi se k sobě nad hrníčky nakloní blíž. Nemluví, ale pára z jejich nápojů se spolu líbá a tančí jim kolem tváří, vystřeluje vysoko nad hlavu. Jiný pán se při jídle na svou ženu nedívá a jeho kávová pára vytváří ve vzduchu ty nejnádhernější tvary. Millie žádné takové ještě nikdy neviděla. Je vůbec ještě možné vymyslet nové obrazce? Paní s ukřičenými dětmi má kafičko, které zhluboka dýchá, dlouze a unaveně vzdychá.

U stolku v rohu sedí muž s obličejem zvrásněným jako kůra stromů. Na sobě má fialový oblek s červenými kšandami a šálek svírá oběma rukama, jako by se mu pokoušel zabránit v odletu. Na kytce před Millie přistane moucha. *Co by se stalo, kdyby umělo létat úplně všechno?* zeptá se dívěnka šeptem holínek a pozoruje, jak muška přelétá z listu na list. Večere by vám sama vlétla do pusy a nebe by bylo plné stromů, ulice by se přemísťovaly, jak by se jim zachtělo. Ale někteří lidé by nejspíš trpěli mořskou nemocí a na letadlech už by nebylo nic zvláštního.

Pán s kůrovitou kůží foukne do hrnečku tak silně, až káva vyšpláchne a pára se rozdvojí. Jeden proud vystřelí vpřed, ten

druhý dál stoupá ke stropu. Muž chvíli zamyšleně zírá do hlubin šálku a pak znovu foukne.

Vstává. Musí se oběma rukama zapřít o stůl a pořádně zatlačit, aby se mu to podařilo. Projde kolem Millie, která se snaží silou vůle přitáhnout jeho pohled, ale stařík kráčí s očima upřenýma na zem. Moucha se vydá za ním a začne mu poletovat kolem těla. Pán zvedne ruku a pleskne se do stehna. Muška padá k zemi.

Millie se k ní po čtyřech odplazí a nabere ji do dlaně. Zvedne si ji k očím, pak ruku sevře v pěst a vstane, pozoruje záda kůrovitého muže, který se šourá pryč z kavárny a hlavním vchodem ven.

Millie pod Obrovitánskými spodňáry nahmatá batoh a vytáhne z něj svou zavařovačku „pro všechny případy“. Sevře ji mezi kolena, odšroubuje víčko a mouchu do ní opatrně spustí. Pak sklenici zavře a vyndá Knihu mrtvých tvorů a fixy. *Číslo 29*, napíše. *Moucha v obchodním domě*. Skrz tenký papír vidí zrcadlově obrácené slovo *TÁTA*. Poklepe si fixou o holínky a zvedne si sklenici k obličejí. Skulinou mezi kalhotkami vidí, jak na ni zírá ten panák odnaproti. Na sobě má zářivě modrou košili se žlutými palmami a skrz sklo zavařovačky působí jeho oči obrovsky, jako by byly pouhé centimetry od těch jejích. Millie posune dvojce spodňáry, aby mu viděla jen po kolena.

Celé odpoledne drtí v rukou sklenici a čeká na zlaté boty. Když se podvečer přehoupne v noc, poslední dveře se zaklapnou, cvakne zámek a všechno zčerná – vzduch, zvuk i země –, Millie to připadá, jako by se kolem ní zavíral celý svět. Tiskne tvář na výkladní skříň, ze stočených rukou si udělá dalekohled a pozoruje lidi přecházející k autům v doprovodu jiných lidí: manželů, manželek, partnerů, partnerek, dětí a babiček, dcer a otců a matek. A pak odjíždějí pryč, všichni do jednoho, dokud se parkoviště nevyprázdní tak dokonale, až ji z toho rozbolí oči.

Odplazí se zpátky pod Obrovitánské spodáry a z batůžku vytáhne obložený chléb. Při jídle škvírou mezi kalhotkami pozoruje figurínu panáka, která jí pohled oplácí. *Ahoj*, špitne Millie na pozdrav. Jediným dalším zvukem je hučení zářivek ve vitrínách.

Druhý den čekání

Dřív Millie věřila, že bez ohledu na to, kde usnete, vždycky se probudíte ve vlastní postýlce. Hlavička jí klesla u stolu, na podlaze u sousedů nebo na kolotoči, ale pokaždé se vzbudila pod vlastní peřinkou a nad hlavou viděla strop svého pokojíku. Pak se ovšem jednou probrala už cestou od auta k domu. Zpod rozespalostí ztěžklých víček vzhledla k tatínkovi. *Tos byl celou tu dobu ty*, zašeptala mu do ramene.

Druhý den čekání probudí Millie klapot blížících se podpatků. Ve spánku natáhla nohy a chodidla jí teď vykukují zpod stojanu se spodním prádlem. Rychle si přitáhne kolínka k bradě, obejmje je rukama a se zatajeným dechem sleduje, jak jehlové podpatky cvakají kolem. *Klap-klop, klap-klop, klap-klop*. Lodičky jsou černé, lesklé a na špičce z nich vykukují rudě nalakované palce, jako by se dovnitř pokoušela prodrat dvojice berušek.

Proč ji maminka nechala celou noc pod spodárami?

Millie se chytí za břicho a vykoukne mezerou ven. Ve skutečnosti ví, proč ji tu maminka možná nechala, ale na to myslet nechce, a tak to nedělá. Panák na ni pořád zírá a Millie mu zamává. Je to rozvážné gesto, prstíky se jeden po druhém ohýbají,

až skončí v sevřené pěsti. Zatím neví jistě, jestli se s ním chce kamarádit. Natáhne si holínky, vyplazí se zpod stojanu a zvedne oči k cedulce, kterou na něj večer připevnila.

Tady mamí.

Strhne papír, přeloží ho napůl a zastrčí si ho do batohu. Blíží se sem ten pán s kůrovitým obličejem, šourá se uličkou těsně kolem ní do kavárny. Millie se vypraví za ním a znovu ho pozoruje zpoza květináčové rostliny. Muž usedá na židli opatrně, jako by to bolelo, a pak zírá do kafe. Millie k němu přejde a položí mu dlaň na ruku.

Viděl jste někdy kuře v kyblíku? zeptá se.

Stařík se zadívá napřed na její ruku a pak na ni. *Ano*, odpoví a odtáhne se, prsty zabubnuje o desku stolu.

A? pobídne ho Millie a usadí se naproti. *Jak to vypadá?*

Přesně tak, jak to zní, odpoví muž.

Dívka si skousne spodní ret. *Znáte hodně lidí, co umřeli?* chce vědět.

Všechny, zabručí děda s pohledem upřeným do hrnečku.

Všechny?

Ano. A ty? ptá se na oplátku a dál tůká prsty o stůl.

Já taky. Dvacet devět Mrtvých tvorů, přisvědčí Millie.

To je dost.

To jo.

Muž se nakloní blíž. *Kolik ti je?* zajímá ho.

Holčička zkříží ruce na prsou. *Kolik je vám?*

Já se ptal první.

Tak to řekneme oba naráz.

Osmdesát sedm.

Sedm.

Pán se znovu opře. *Sedm?*

Millie přikývne. *A půl. Vlastně skoro osm.*

Jsi tak mladinká.

Vy jste tak starý.

Ve tvářích se mu objeví dolíčky. Poklepe si na šle a prohlásí:
Tvoje holínky mají stejnou barvu jako moje kšandy.

Vaše kšandy mají stejnou barvu jako moje holínky. Millie se mu zadívá na ruce. *Proč tlučete prstama, když mluvíte?*

Netlučám, odvětlí muž a tlučne prsty. *Píšu.*

Co píšete?

Všechno, co řeknu.

Všechno, co řeknete?

Všechno, co řeknu.

A co moje slova?

Ta nezapisuju.

Budete to jíst? ukáže Millie na muffin a on k ní talíř mlčky přisune.

Holčička si dortík nacpe do úst celý najednou a s plnou pusou se zeptá: *Proč to kafe nepijete?* Přístrčí mu šálek blíž.

Nechci ho, objasní pán a znovu ho odsune.

Millie hrneček oběma rukama obejmě a nakloní se nad něj, cítí, jak se jí pod bradou sráží pára. *Tak proč jste si ho kupoval?*

Je příjemné mít si kam položit ruce.

Aha, usměje se Millie, zvedne nohy na židli a bradu si opře o kolena. Na stole se rozprostírá dlouhá řada malých umělohmotných čtverečků velkých asi jako konečky prstů. *Co to je?*

Muž pokrčí rameny.

Vy to nevíte?

Další pokrčení.

Millie se nahne přes stůl. *To jsou počítačová tlačítka,* prohlásí. *Jako ta, co mají klávesnice u nás ve škole. A založí ruce. Ale teď nejsou na klávesnici.*

Pravda, přisvědčí stařík.

Takže vy to víte! vyhrkne děvčátko.

Jsou to spojovníky. Z různých klávesnic. A nakloní se blíž. Víš, co je to spojovník?

Možná.

Je to pomlčka, která se dává mezi dvě slova, aby z nich vznikl jeden výraz.

Jako třeba co?

Například... zamyslí se muž.

Šťastno-smutný? nadhodí Millie.

To ne.

Hladovo-ospalý?

Kdepak, zavrhne to on. Třeba anglicko-japonský slovník. Nebo chceš-li.

Ale ne šťastno-smutný.

Ne.

Ani hladovo-ospalý.

Ne.

A proč jich máte tolik? Leží jich tam v dlouhé, dokonale vyrovnané řadě, pěkně jeden vedle druhého, opravdu spousta.

Sbírám je.

Proč?

Něco člověk sbírat musí.

Millie se vybaví její Kniha mrtvých tvorů. Já sbírám Mrtvé tvory, oznámí svému společníkovi.

Muž přikývne.

Holčička se mu dívá přímo do očí a přitom ukazováčkem šťouchne do jedné z kláves a vysune ji z řady. Visí teď nad ostatními nakřivo, jako by ztuhla uprostřed salta. Kůrovitá tvář se ani nepohne. Pomlčky se dávají taky mezi roky, prohodí Millie. Nejenom mezi slova. Cvrnkne do dalšího tlačítka, které odskáče po desce stolu a zastaví se až na samém okraji. Děda hlasitě vtáhne vzduch

do plic a sleduje, jak se klávesa rozhoupala a přistála mu v klíně.

To nedělej, napomene dívku a vrátí tlačítko zpátky do řady.

Kde jste je všechny vzal?

Vypůjčil jsem si je.

Od koho? Millie si všimne, že mu z kapsy u saka čouhá šroubovák.

Muž náradí zakryje dlaní. *Důchodce nikdy nikdo nepodezřívá*, utrousí a chabě se pousměje. *Jako bychom byli neviditelní.*

Jak se jmenujete?

Písař Karl. A ty?

Jen Millie.

A kde máš maminku, Jen Millie?

Vrátí se. Má zlaté boty. Sotva vysloví *zlaté boty*, ucítí, jak Dvojka tahá za spojovačkovou čáru, a chytne se za břicho. Zavrčí se na židli a na stůl položí sklenici s mouchou. *Včera jste vyrobil Mrtvého tvora.*

Karl zavařovačku zvedne a začne si ji prohlížet. *Ale?* vydechne a poklepe na sklo.

Millie přikývne. *Uspořádám jí pohřeb.*

Vůbec první pohřeb vystrojila Millie pavoukovi, kterého její tatka rozmázl botou. Máma tehdy začala poskakovat z nohy na nohu a vypískla: *Jestli ho nezabiješ, Harry, zabiju já tebe.* A tak se tatínek zvedl ze židle, sundal si botu a plácl podrážkou o stěnu.

Jednou.

Dvakrát.

Třikrát.

Čtyřikrát.

Pavouk sklouzl ze zdi a přistál na podlaze. Táta ho zve-

dl za jednu nohu a vyhodil ho na zápraží, znovu se posadil a pokračoval ve sledování televize, jako by se vůbec nic nestalo. A pak na svou dcerku přes celou místnost mrkl. Millie mu to gesto nedokázala oplatit.

Pozorovala ho po celé tři pořady, než se konečně ozvala.

Můžeme tomu pavoukovi uspořádat pohřeb? zeptala se, když se na obrazovce objevily závěrečné titulky. *Jako měla babička, víš.*

Pohřby jsou jenom pro lidi, Millinko, upozornil ji táta a začal přepínat kanály. *Snad ještě tak pro psy.*

A co koně?

Pro koně taky, připustil ve chvíli, kdy se mu známý hráč kriketu pokoušel vnutit jakési vitaminy.

A co pro kočky?

Ano.

Pro hady?

Ne.

Proč?

Protože. Na obrazovce projížděl automobil úchvatnou scénérií horského úbočí a celá rodinka se na sebe navzájem usmívala. Všichni měli zářivě bílé zuby.

Pro stromy?

Ne.

Proč?

Protože.

Pro stonožky? Planety? Ledničky?

Millie! okřikl ji táta. *Pohřby jsou pro lidi, možná ještě pro velká zvířata, a basta.*

Proč?

Protože jinak by se pohřby konaly každý den od rána do večera, a to nejde.

Proč ne?

Protože máme na práci i jiné věci, znělo vysvětlení. Pán z televize se jí zahleděl hluboko do očí a začal pořvát něco o mobilních telefonech.

Té noci si Millie do batůžku zabalila všechno potřebné, zpod postele vytáhla baterku a vyplížila se předními dveřmi ven. Pavouka objevila v trávě kousíček od příjezdové cesty. Nabrala ho do dlaní. Vypadal teď jinak – menší a světlejší, vysušený sluncem. Noční vánek se jí obtočil kolem rukou a rozpohyboval pavoučí nožičky, které ji zalechtaly na kůži.

Ale pak jí tvorečka uzmul silný poryv větru. Millie se rozběhla za ním a nespouštěla z jeho letu vysoko nad hlavou oči. Pavouček plachtil vzduchem pod hvězdnatým nebem přes jejich předzahrádku až na ulici, na druhý chodník a pořád dál až na nedalekou prázdnou parcelu, osminohá silueta orámovaná měsíčním svitem. Celá noc jako by byla plná měsícem postříbřených členovců visících daleko, daleko odsud, připnutých na černočerné nebe.

Pak vítr ustal stejně náhle, jako se prve objevil, a pavouk se zřítíl k zemi jako padající hvězda.

Přímo ve středu prázdné parcely rostl strom. Ten největší strom, jaký kdy Millie viděla, mnohem vyšší než její tatínek. Zastrčila si tvorečka do batohu a vyšplhala až na samý vrcholek, kde se měsíc zdál být tak blizoučko, že by ho snad dokázala roztočit prstem. Posadila se obkročmo na větev, opřela se o kmen a z ruksaku vytáhla pavouka, starou zavařovačku, provázek, čajovou svíčku, sirky a kousek kartonu.

Naposledy se na zvířátko podívala, než ho vložila do sklenice vystlané papírovými kapesníčky, přidala zapálenou svíčku a hrdlo obmotala provázkem. Jeden konec zavázala na uzel, druhý protáhla dírkou v lepenkové cedulce a upevnila ho na vě-

tev, takže z ní nádobka visela jako lucernička a spolu s korunou stromu se lehounce pohupovala ve větru. Na lístečku stálo jejím nejpečlivějším písmem: *Pavouk, ? – 2011*.

Dívka přejížděla prstem po pomlčce mezi otazníkem a rokem úmrtí, tam a zpátky, znovu a znovu. To je přece divné, pomyslela si, že celý jeho život představuje jen ta jedna jediná čárka, dlouhý rovný tah mezi narozením a smrtí.

Písař Karl

Co ví Karl o pohřbech

Karl s Evie o jejím pohřbu nikdy nemluvil. Proč taky? Dostat ze sebe ta slova bylo až příliš těžké, ležela mu na patře jako závaží. Přál si jen, aby zůstala naživu, dokud je tady on, nic víc.

A tak zařizování všeho potřebného přenechal svému synovi, zatímco jeho plně zaměstnávaly snahy vzpomenout si, jak ráno vstát, jak si vyčistit zuby a učesat pěšinku, jak do sebe dostat potravu. Vlastní obřad byl dlouhý, pomalý a monotónní. Před jeho zahájením se nechal objímat od nekonečné řady lidí, které sotva znal, ale dával si dobrý pozor, aby se jejich tváře nedotkly. Nepřipadalo mu správné pokládat svou dlaň na záda, která nepatřila jeho ženě.

Karl seděl v první řadě, sledoval rakev a skoro nedýchal. Bylo zvláštní dýchat, když ona nemohla. Na víku rakve vyrostla květinová hora. Karl se v duchu modlil, aby se truhla otevřela a ven s výkřikem: *Překvapení!* vyskočila Evie. Musela by vyskočit pěkně vysoko, aby tu rostlinnou mohyly překonala.

Jestli je to jenom kanadský žertík, zašeptal, slibuju, že se nebudu zlobit.

Vzpomíná si, jak při jednom ze smutečních projevů povstal. Šlo o řeč Eviiny jediné dávné kolegyně, která byla stále naživu.

Umírali v jednom kuse, všichni jejich přátelé, jako vojáci na bitevním poli: káceli se mrtví k zemi v supermarketech a na bowlingu, pozvolna chřadli v domovech důchodců a v nemocnicích. Ale tahle žena byla naživu pořád, stála tam u pultu a myslela si o sobě bůhvíco a Karl v duchu ucedil: *Kéž bys byla mrtvá.*

Nakonec se vydal k rakvi. *Evie*, vydechl a schránku obešel, prsty přešel po jejích hranách. Slyšel mumláni ostatních, ale připadalo mu stovky kilometrů vzdálené. Přitiskl tvář na borové víko, zavřel oči a nadechl se. *Evie*, zašeptal znovu s ústy vtlačenými do dřeva. Musí to vědět. Popadl víko a rakev otevřel.

Ležela tam mrtvá, tolik bylo jasné, tvář nehybnější než kdy dřív, ale on přesto nedokázal stáhnout ruce z hrany rakve. Ani tehdy, když ho kněz zatahal za loket, ani později, když se dovnitř otevřenými dveřmi vehnal vítr, ani vzápětí, když víko zapadlo tak prudce a dramaticky, až mu rozdrtilo prsty. Vůbec to necítil, bolest ho beztak obtáčela ze všech stran.

Chtěl se z toho vypsát, ale oni mu to nedovolili – drželi mu ruce a pokoušeli se zastavit krvácení –, a tak to místo toho zakřičel tak hlasitě, jak jen dokázal.

JSEM TADY, EVIE! VŽDYCKY TU BUDU!

Millie Birdová

U některých prstů ti chybí špičky, poznamená Millie, když Karla při odchodu z kavárny chytne za ruku.

Ano, přísvedčí muž a svá slova jí při řeči vytuká do dlaně. To máš pravdu.

Ale pak se mu ústa sevrou do úzké linky, kterou dospělí dávají najevo, že jsou naprosto odhodlaní o téhle záležitosti zrovna teď – a možná dokonce nikdy – nemluvit. Millie si tedy nechá otázky pro sebe a uloží si je do přihrádky, která si pamatuje věci na později. Jen ho dál drží za ruku a přejíždí mu po pahýlech prstů. Kousal si snad nehty tak zuřivě, že si přitom uhryzl i celý článek? Nebo mu je ve spánku urafla myší rodinka? Usekl mu je někdo, protože nedělal, co se po něm chtělo? Millie si vzpomíná, že právě tím jí jednou hrozila maminka, když si během vysílání „StarDance“ bubnovala prsty o talíř. *Dej pokoj, nebo ti je utrhnou, zabručela tenkrát, aniž by se na ni podívala. Přestaň mě pokoušet.* A Millie přestala. Vůbec ji neměla v úmyslu pokoušet a ruce si radši přisedla, aby už bez jejího vědomí nikdy nikoho pokoušet nemohly.

Holčička odvede Karla k Obrovitánským spodárům, pustí se ho a zaleze pod stojan. Pak rozhrne kalhotkovou řadu, aby na ni viděl.

Co to tam dole vyvádíš, Jen Millie? nechápe muž.

Vždyť už jsem ti to říkala, odpoví dívka, odšroubuje víčko zavařovačky, z batohu vytáhne svůj Pohřební penál a z něj pak čajovou svíčku a zápalky. Položí je na podlahu a chvíli na ně zírá. Nakonec je zvedne ke Karlovi. *Uděláš to ty? Prosím?*

Stařík se rozhlédne. *Myslíš, že je dobrý nápad manipulovat tady s otevřeným ohněm?*

Ano, přísvedčí holčička.

Karl se nad její odpovědí na okamžik zamyslí a potom přikývne. Millie se při pohledu na hořící knot chytne za břicho. Zatne zuby a snaží se nemyslet na noc před prvním dnem čekání, odsunout tu vzpomínku do části hlavy, která si nepamatuje nic. *Dejte to dovnitř, prosím,* špitne a podá Karlovi zavařovačku.

Muž svíčku opatrně spustí do sklenice a vrátí ji Millie, která ji hned přiváže na stojan. Moucha se houpe za řadou kalhotek tělové barvy.

Ted' musíš něco říct, oznámí děvčátko Karlovi.

Já? ukáže na sebe stařík překvapeně.

Ano, ty, potvrdí Millie a ukáže na ruku, kterou na sebe Karl ukazuje. *To tys to udělal. Změnils ji v Mrtvého tvora. Copak tobě to není líto?* Hlava se jí vrátí v čase, najednou sleduje, jak tatínek botou rozplácl toho pavouka. Bylo mu to líto?

Samozřejmě že ano, prohlásí Karl s rukama v bok. *Samozřejmě, zopakuje. Ale...* dodá vzápětí a zhluboka se nadechne, *je to moucha.*

Jo, přikývne Millie. *To máš pravdu. Je to moucha.*

Karl sklopí oči k Millie.

Millie zvedne oči ke Karlovi.

Muž si povzdechne. *Dobře, tak co bych měl tedy říct?*

Co bys chtěl, aby lidi povídali na tvém pohřbu?

Karl zavrtá oči do podlahy. *Pochybuji, že někdo vůbec něco řekne.*

*No, zahučí dívenka s rukama zkříženýma na hrudi, něco pros-
tě říct musíš.*

Jak to, že toho o takových věcech tolik víš?

Jak to, že ty ne?

Věc, kterou ví Millie jistě

Každý ví všechno o narození a nikdo neví nic o smrti.

To Millie překvapuje pořád znovu a znovu. Ve škole mají knížky s obrázky budoucích maminek s průhlednými břís-
ky. Vždycky toužila nadzvednout nějaké těhotné paní tričko,
aby se přesvědčila, jestli lidské břicho v těhotenství doopravdy
zprůhlední. Podle ní je to docela logické, protože to miminku
dává možnost zvyknout si na svět ještě dřív, než na něj přijde,
jako když člověk při plavbě na lodi se skleněným dnem pozor-
uje život pod hladinou. Protože jinak by to přece byl hrozný
šok! Jak děsivý by musel svět děťátkům připadat, kdyby předem
netušila, co je čeká. Millie viděla i knížky s kreslenými človíč-
ky, kteří se mají moc a moc rádi, a tak dá ten pán té paní rybu,
která jí vpluje do těla a naklade tam vajíčka, která se pozdě-
ji změní v lidské miminko. Millie ví, že děti vycházejí z toho
místa, kterým se čurá, ale to na obrázku nikdy neviděla. Po kou-
pání v moři si vždycky pečlivě kontroluje čuránky, jestli se v nich
neobjeví děťátko. Jen tak pro jistotu.

Dospěláci chtějí, aby tyhle věci znala, protože jinak by jí
takové knihy vůbec nedávali. Zato knížku o Mrtvých tvorech jí
nikdy nikdo nedal. Proč je to takové tajemství?

Tak dobře, ustoupí Karl. Naše nejdražší moucho, nikdy nezapomene-me. Pak si odkašle a pustí se do zpěvu. Bože, chraň naši milostivou královnou, prozpěvuje tak tichoulnce, že ho Millie sotva slyší.

Nahlas, poručí mu a on poslechne. Dlouhý život naší vznešené královně, bože, chraň královnou. Millie mezitím škvírou mezi kalhotkami pozoruje kolemjdoucí nohy. Některé se přiblíží a okamžitě zrychlí, jiné naopak zpomalí. Jeden pár se zastaví docela. *Obdar' ji vítězstvím* – teď už Karl pěje z plných plic a na tvářích se mu znovu probouzejí dolíčky – *šťastným a slavným, dlouhým panováním nám.* Karl teatrálně máchá rukama a slova vyťukává do vzduchu. *Bože, chraň královnou, dozpívá a ukloní se. Ty boty – široké, černé, humpolácké – stojí pořád v uličce, jedna netrpělivě podupává o zem. Millie si přitáhne kolena k bradě.*

Už jste skončil? ozve se ženský hlas.

Karl se obrátí čelem k botám a vytřeští oči. *Ano, pane. Chci říct paní! Vlastně madam.*

Pak se kolem něj sevrou cizí paže a tlačí ho uličkou pryč. *Půjdeme, prohlásí žena a Karl vyhrkne: Omlouvám se, pane! Chci říct madam. Madam! Moc mě to mrzí, já tím vážně nic nemyslel. Nenaznačuji, že byste snad jakkoliv připomínala muže!*

Millie se křečovitě tiskne na tyč uprostřed stojanu. *Naopak, jste velmi ženská,* pokračuje Karl a pak opakuje *promiňte* znovu a znovu, dokud jeho slova nezaniknou v dálce. Nějaká paní opodál prohodí: *Co měl ten rambajs znamenat?* a Millie si slovo *rambajs* přeříkává pro sebe, zatímco balí pohřební náčiní. Přitáhne si batoh k tělu a co nejvíc se schoulí, jako miminko v mamčině bříšku, obličej přitiskne na kovovou tyč. Studí ji do tváře. Sklenice s moucho se lehounce pohupuje v imaginárním vánku a světlo svíčky vytváří světelné šmouhy, které se objeví, jen aby vzápětí znovu zmizely. Millie zašátrá ve vzduchu. Je jako

nic, a přitom právě on udržuje všechny naživu.

Jak může být jako nic?

Skulinou mezi spodárami na ni pořád zírá ten panák a ona mu pohled oplátí. Zamlouvá se jí, jak ji neustále pozoruje. Jako by jí tím říkal, že nedovolí, aby ji ta paní s humpoláckými botami taky odvedla.

Millie zůstane ve stejné poloze, dokud znovu nepříjde noc. Nohy se jí v holínkách potí, kolena se lepí k sobě. Světýlko ve sklenici ještě hoří, ale už jen taktak, a vytváří mihotavé stíny, díky nimž kalhotky vypadají jako propojené v jedny giganticky nestvůrně obrovitánské spodáry, které jí krouží kolem hlavy pořád blíž a blíž, a Millie je přesvědčená, že ji nakonec obtočí a udusí, ale pak svíčka zhasne a Millie prudce oddechuje a tváře má zmáčené slzami. Zaboří hlavu mezi kolena a víčka pevně tiskne k sobě.

Zaslechne kroky a v duchu se modlí – *zlaté boty, zlaté boty, zlaté boty* –, dýchá přerývaně jako staří lidé, co hlasitě funí jen proto, aby vám dali najevo, že ještě mohou. Jenže tohle není její maminka, protože tenhle člověk šoupe nohama, a to máma nedělá. Kroky se přiblíží, místností poletuje kužel světla z baterky. Už dopadl na muší sklenici, dusot se teď ozývá tak blizoučko, zavařovačka je stále osvětlená a pak se kroky úplně zastaví a baterka míří na mouchu jako reflektor, jako mimozemská loď, co se ji pokouší zachytit vlečným paprskem, a Millie teď musí zdržovat dech, aby ji ta emzácká baterka taky nedostala.

Ale pak koutkem oka něco postřehne, ve stínech mimo dosah baterky, za stojanem s kalhotkami zachytí jakýsi záblesk. To ten panák. Dívá se na ni, jeho oči jsou najednou mnohem větší a Millie cítí v žaludku zatahání, které jí připomene Trojku, ale to přece není možné. Pak se ovšem figurína zničehonic překotí vpřed, šoupavé nohy zaječí: *Jau!* a baterka se zaduněním při-

stane na zemi, kde už teď leží i ten panák, ale pořád se na ni dívá, upuštěná baterka ho osvětluje, jako by stál na jevišti, a Millie cítí, že se jí koutky roztáhly v úsměvu, a konečky prstů se dotkne vlastních rtů. Chtěla by se dotknout i těch panákových, protože i on se na ni ve žluté záři svítlny usmívá.

Další věc, kterou ví Millie jistě

Mít maminku je důležité.

Maminky vám přinášejí bundy a zapínají elektrickou dečku, než zamíříte na kutě, a vždycky vědí lépe než vy sami, co vlastně chcete. Někdy vám taky dovolí sedět jim na klíně a pohrávat si s prstýnky, co mají na prstech, zatímco se v televizi dívají na „Ber nebo neber“.

Milliina máma je jako velká voda. Neustále pere kombinézy nebo žehlí spodňáry, otírá lampy a telefonuje, shrabává příjezdovou cestu nebo něco zakrývá prostěradlem. Vlasy má pořád zpocené a trošičku rozčuchané a hlas jako housle – jako by se v jednom kuse pokoušela zvednout něco příšerně těžkého. Millie se jí pořád plete do cesty, i když se to ze všech sil snaží nedělat, a tak se naučila sedat opřená o zeď a v rozích pokojů nebo zůstat venku, kde se schovává v křoví a šplhá na stromy.

Někdy se její maminka předtím, než „jde ven“, zavře na docela kratičkou chvíličku v koupelně a Millie pak poslouchá za dveřmi. Zní to tam jako v továrně: samé dunění, syčení a škrundání. Nakonec se máma objeví s nabarvenou kůží a účesem jako z časopisu, obklopená sladkou vůní, která se jí táhne za patami jako libovonný stín.

Jednou, když se máma vypravila za sousedy, si Millie v koupelně klekla na podlahu a otevřela skříňku pod umyvadlem.

Byly tam nádoby vymačkávací a nádobky vylévací a všechny tak trpělivě čekaly. Millie je na ledových dlaždicích vyrovnala do řady od nejmenší po největší a pak svoje kosmetické publikum dlouho pozorovala. *Ehm*, oznámila jim.

Zvedla rtěnku a namalovala si ušní boltce, do vzduchu znovu a znovu rozstříkovala parfém, protože se jí líbilo pozorovat mlžnou spršku voňavky, tváře si vykartáčovala řasenkou a nehty nalakovala zdravíčkem. Potom se ve dveřích zničehonic objevila její máma a Millie se pokusila vtlačit do stěny, aby jí nepřekážela, ale ona ji chytlá v podpaží, zvedla ji na skříňku a žínkou jí vydrbala obličej. Učesala ji, rtěnkou jí nalíčila pusu, pak něčím řasy a ještě něčím jiným tváře. Stála u ní úplně blizoučko a hlas se jí smál, když ji konečně obrátila, aby se mohla prohlédnout v zrcadle. *Vidíš?* A Millie viděla. Viděla, že když bude chtít, může se stát někým docela jiným, „novou a lepší“ Millie.

Dnes, v druhou noc čekání, se ze sebe rozhodne udělat právě takovou „novou a lepší“ Millie. Chce, aby ji máma po návratu oslovila: *Promiňte, madam, ale hledám tady svou malou dcerku. Neviděla jste ji, prosím vás?* A Millie si pak strhne klobouk a hřbetem ruky setře rtěnku a vykřikne: *To jsem přece já, mami! Millie Birdová!* A její maminka se rozesměje, zvedne si ji do náruče a odnese ji ven k autu a ona bude moct zamávat obchodnímu domu na rozloučenou. *Sbohem, kavárno! Sbohem, obří kalhotky! Sbohem, rostlinky! Sbohem, Karle! Sbohem, panáku!* A pak pojedou domů a mamka Millie dovolí sedět na lince, zatímco bude krájet zeleninu na večeri.

A tak si přes vlastní oblečení přetáhne ty nejhezčí šaty, jaké objeví. Jsou žluté a měkoučké právě tak, jak si Millie představu-

je obláčky. Potom zamíří ke stěně s dekorativní kosmetikou, kde visí na kovových háčích černá umělohmotná pouzdra jako návnady, a posbírá všechna, na která dosáhne. Opatrně použije rtěnku, stíny a tvářenku, přesně jak ji to maminka učila. Musí vyšplhat na komínek z knih, aby se vůbec viděla v zrcadle, ale podaří se jí to, aniž by jedinkrát upadla. *Vidíš?* řekne panákovi. V oddělení doplňků objeví červený klobouk se širokou krempou. Nehty si nalakuje nazeleno. Sklopí oči k nohám a hned si uvědomí, že ji holínky nejspíš prozradí, ale ty si v žádném případě nesundá, už nikdy. Izolepou si na podrážky připevní po čtyřech angličácích a bruslí po obchodě.

Odráží se kolem stojanů s podprsenkami, je jich tu celá kopa, visí vyrovnané do řady jako vojáci čekající na vyslání do terénu. Hlava se jí vrátí v čase a ona najednou vidí maminku po sprchování, ze zplihlých vlasů jí crčí voda a z kůže stoupá pára. Prsa se jí houpou na hrudi jako dva vodou naplněné balonky a cestou ke skříni do sebe navzájem štouchají. Když si natahuje ramínka podprsenky, všimne si, že ji dcerka pozoruje, a prohodí: *Taky je budeš jednou mít.*

Ale Millie je nechce. Nikdy. Jednou v tačkově nočním stolku objevila nějaké časopisy. Těm ženám prsa trčela od těla, jako by šlo o odepínací doplněk, něco jako brož. Tahle ňadra vypadala nepředvídatelně. Náročně. A potom tu byla ta nahá paní, co nebyla její máma, která se jednou odpoledne schovávala u nich v koupelně. *Nikdys mě neviděla*, sykla. Její bradavky k sobě přitahovaly Milliein pohled jako magnety. A Millie jí v duchu odpověděla: *To jsem teda viděla.*

Odbruslí do oddělení hraček, z regálů jednu po druhé vytahuje nejrůznější deskové hry a vyrovná je před panáka. Je tu Twister a Monopoly a Hádej kdo? a Kloboučku hop! a dáma a backgammon a Lodě a Operace, taky scrabble a Hladoví

hrošící a Čtyři v řadě. Millie ve skutečnosti netuší, jak se hrají, a tak jen hází kostkou střídavě za sebe a za panáka a posouvá figurky, jak se jí zlíbí, takže se lodě nakonec pokoušejí potopit hotely z Monopolů, postavičky z Hádej kdo? sledují souboj poskakujících kloboučků a hrošící požírají dámy.

Sledovala jsem ho. Po tom, cos ho praštil do hlavy, prozradí figuríně, schová pusu do košíčku podprsenky a ramínka si zaváže za hlavou. Kvůli hygieně, vysvětlí tlumeně přes látku, protože si vzpomněla na všechny ty nemocniční seriály, které maminka sleduje. Šel tamhle, ukáže na kancelář v zadní části obchodu a nasype písmenka ze scrabble do človíčka z Operace. Na tu bouli na hlavě si dal pytlík mraženého brášku. Opatrně mu z břicha vyloví písmenko M. A pak usnul. Klíč nechal v zámku. Zvedne mu ho k očím a zazubí se. Já ho tam zamkla. Poplácá panáka po hlavě a do ucha mu pošeptá: Máš to u mě.

Na večeri pozve človíčky z Hádej kdo?, panáka, koníka na tyči – říká si, že by si ti lidé z Hádej kdo? nemuseli připadat tak hloupě, když tam bude ještě někdo další, kdo má jen hlavu a žádné tělo – a taky plyšového pejska, který vypadá přesně jako Rambo. Všechny je usadí k největšímu jídelnímu stolu v oddělení nábytku. Musí být alespoň dvakrát tak velký jako ten, co mají doma, a na rozdíl od něj na sobě nemá otisky od hrnečků, ztvrdlý vosk ani Milliino jméno vyryté do jedné z noh. Ubrousky, prostírání, talíře a misky jsou sněhobílé a ladí spolu.

Panáka vyzvedne na židli v čele stolu a Ramba posadí na prostírání. Človícci z Hádej kdo? spolu s koníkem na ni z druhého konce stolu zírají. Zamlouvá se jí způsob, jakým se na ni dívají. Jako by očekávali, že něco udělá. *Tak dobře*, souhlasí Millie a od bruslí pryč, aby se vzápětí vrátila s náručí plnou fáborků. Rozhází je po stole, ovine kolem židlí a vidličky ozdobí mašličkou.

Vedle figuríny připraví místo pro mámu.

Jen
tak
pro
jistotu.

Přítáhne si židli mezi panákem a Rambem, uhladí si šaty a narovná klobouk. Cítí na sobě panákův pohled. *No co je?* obrátí se na něj. *Ona toho má prostě jenom moc.* Odkáže si. *Milý Bože,* spustí s rukama sepjatýma v modlitbě, při řeči přimhouřenýma očima pokukuje po figuríně. *Dnes se bude jako předkrm podávat polévka z Fanty, jako hlavní chod žížalky a dinosauri se salátem z mátových lístků a jako dezert banánový pohár. Doufám, že ti to nevadí.* Nalije si sklenku hroznové šťávy. *Ale ze všeho nejdřív přípitek,* dodá a povstane, přitukne si s každým ze svých hostů. A pak ještě jednou, protože to vyluzuje chytlavou melodii, bruslí kolem stolu čím dál tím rychleji, *cink, cink, cink, cink, cink,* a pak znovu, tentokrát z druhé strany: *cink, cink, cink, cink, cink.*

Millie sedí místo na židli na stole, protože ona je přece Velká šéfka, a všichni se krmí a povídají si o tom, jak sousedovic pes v jednom kuse nechává obří hromádky na jejich předzahrádce, paní Puckerové poštou chodí spousty nóbl líčidel, ale jí to stejně nepomůže, a Ablett se musí proklínat, že přestoupil do jiného klubu, protože jeho noví spoluhráči hrají jako banda holek. A panák ji celou tu dobu pozoruje, bez mrkání a bez jediného slůvka.

Ještě jedna věc, kterou ví Millie jistě

Millie netuší, kam se podělo tatínkovo tělo.

Když se ho s mámou vypravily navštívit na hřbitov, byl v malinkaté bedýnce ve stěně. *Na to je přece moc velký,* nechala se slyšet.

Ta skříňka je kouzelná, vysvětlila jí maminka.

A co je to za kouzlo?

Prostě kouzlo, jasné?

Můžu se kouknout dovnitř?

Jestli to uděláš, přestane kouzlo fungovat.

Jako u Santa Clause?

Jo, přesně jako se Santou.

Millie přinesla Perrymu Lakeovi, staršímu spolužákovi, který věděl všechno o všem, sáček rozinek a zeptala se: *Co se děje s těly po smrti?*

Chlapec si hodil do pusy hrst sušeného ovoce a začal žvýkat. *To záleží, zahučel.*

Na čem?

Na tom, kolik pytlíků ještě máš.

Následující den mu Millie vysypala k nohám svůj batoh. Na podlaze se rozlilo moře rozinkových sáčků. Perry jeden otevřel a celý si ho vyprázdnil do pusy. *Ztvardnou.*

Ztvardnou?

Jo. A taky jsou pak studený.

Studený?

Jo.

Jako umělá hmota?

Možná, pokrčil chlapec rameny.

A scvrknou se?

Scvrknou?

Jo.

Perry vyhodil do vzduchu rozinku a chytil ji pusou. *Ne, mrtvoly se nescvrkávají.*

Ta myšlenka ji zasáhne právě v okamžiku, kdy zalévá vrchovatou miskou banánových želé bonbonů čokoládovou polevou. Položí panákovi ruku na ruku. *Nevykládej si to špatně, začne opatrně.* Jeho ruka je tvrdá a ledová. *Ale...* nakloní se blíž. Jeho oči se na ni dívají, jako by byl pouhou malůvkou. *Nejsi náhodou Mrtvý tvor?*

Třetí den čekání

Millie sedí v kanceláři v zadní části obchodního domu. Ve dne to tu vypadá docela jinak. Je tu stůl s psacími potřebami, papíry a kancelářskými sponkami úhledně vyrovnanými vedle sebe, odkladač na příchozí poštu a odkladač na odchozí poštu, ale dnes očividně nic nepřichází ani neodchází. Millie zvedne sponku a pero a umístí každé do jednoho odkladače. Žluté šaty, které měla na sobě včera večer, leží složené uprostřed stolu. Na boční stěně je připevněná obří televizní obrazovka. Millie cvrnkne do koleček angličáku přilepeného k podrážce své holínky.

Otevře Knihu mrtvých tvorů, položí ji na stůl a uhladí stránky. Zírá na vlastnoruční kresbu tátovy kouzelné skříňky. Pomlčka mezi daty úplně jako by pulzovala. Jako tlukot srdce. Teď už Millie o pomlčkách něco ví. Ví, že jich můžete nosit spousty s sebou, pěkně v kapse. *Harry Bird*, stojí na obrázku. *1968 – 2012. Vzpomínáme.* Řekne to slůvko nahlas. *Vzpomínáme.*

Kdo vzpomíná? ptala se tehdy mámy. Stály tam ruku v ruce a prohlížely si taťkovu kouzelnou skříňku, jako by šlo o obraz v galerii.

Ty, odpověděla maminka.

A ty?

Mamka si odkašlala. *Samozřejmě*, vydechla pak a Millie sledovala, jak kroutí na prstě snubním prstýnkem. Ten týden ho začala znovu nosit.

A všichni ostatní?

Ano, Millie.

Tak proč to na té cedulce nestojí?

Millie! Maminka se jí vyškubla, svezla se na zem a tvář schovala do dlaní.

Holčička se ani nepohnula. *Mami?*

Protože nic na světě není zadarmo, Millie, ozvala se její máma. *Dokonce ani tohle svinstvo ne.* Vstala a vydala se k autu, aniž by se na ni podívala. *Tak pojď*, houkla na dceru přes rameno. Millie vrhla poslední pohled na tatínkovu kouzelnou skříňku a pak se rozběhla za ní.

Když se u nich toho večera zastavily paní z tenisu, jedna z nich Millie objala a prohlásila: *Jeho tělo je pryč, ale jeho duše zůstává s námi.*

Ta je v té kouzelné skříňce? chtěla vědět Millie.

Kdepak, je v tobě, odpověděla žena a přitiskla jí dlaň na prsa.

Millie k té cizí ruce sklopila oči. *Ale jak se tam dostala?*

Vždycky tam byla.

Cože?

Vychované holčičky „cože“ neříkají.

Cože?

Sluší se říkat „prosím“.

Prosím?

Hodná.

Potom tenisová paní vstala a objala její maminku. *Prosím?* zopakovala Millie, ale ženy ji neslyšely.

Druhý den zašla Millie do nárožního krámku, a zatímco se dívka, která tam pracovala, chichotala vtípkům mladíka, který tam nepracoval, naplnila si brašnu rozinkami a odešla.

Co je to duše? zeptala se Perryho Lakea, jakmile mu jeho budoucí odměnu předvedla.

Něco jako srdce, akorát že ji máš v břiše, vysvětlil chlapec.

Jak vypadá?

Jako fakt velká rozinka. Perry pohledem zabrousil k jejímu batohu.

Millie ho zavřela a schovala za záda. *Co se s ní stane po smrti?*

Vypadne.

Vypadne?

Jo, jako placebo.

Co je to placebo?

To vypadává z žen. Když se jim narodí dítě nebo tak něco.

A co se s tím dělá?

Strčí ho do mrazáku a pak sní.

Co, duši?

Ne, placebo. Duši si uloží.

Kde?

V nějakým jiným mrazáku.

A ten je kde?

Z dálky se ozvalo drnění školního zvonku a kolem začaly pobíhat skupinky pokřikujících a rozesmátých dětí. *Někde,* obrátil Perry oči v sloup. *Co já vím? Nevím VŠECHNO.*

Můžu ji mít a vůbec o tom nevědět?

Chlapec natáhl ruku. Byla hubená, úzká a kostnatá. *Koukej navalit rozinky,* zabručel.

Dveře kanceláře se rozletí a Millie cítí vzniklý průvan, který jí nasaje šaty jako vysavač. Narovná se na židli, zaklapne knihu a strčí si ji za záda. Ve dveřích stojí nějaká paní, baví se s někým, kdo odsud vidět není.

Co takhle večere u mě? Dneska? nadhodí žena tiše.

Ne, Helen. Tenhle hlas je mužský.

Ne? Dělán mexiko.

Nemám čas.

Tak co zítra?

Nebudu mít čas.

Tak dej vědět, až ho mít budeš.

Nebudu. Až do smrti, Helen.

Paráda, Stane, zašvitoří žena teď už hlasitěji. Přinesu ti tu mastičku na modřiny. Natřeme ti to a šlíc bude v tu ránu pryč, uvidíš.

Millie zahlédne muže, který se obrátil k odchodu. *Ty na mě šahat nebudeš, Helen,* zavrčí.

Výborně, houkne paní za jeho vzdalujícími se zády. Tak pak dej vědět, jo? A obrátí se na Millie.

Na dospěláka je Helen dost malá, zato široká, jako by se jí výška rozpila do stran. Knoflíky se jí k blůzce lepí jako lidé visící z útesu. Millie se jí zadívá na boty. Malé, černé, humpolácké.

Ale! vyhrkne žena, jako by nemohla tak docela uvěřit, jak vzrušující je vypustit to slůvko z pusy. Svezí se na židli na opačné straně stolu. Tváře má kulaté a růžové. *Ty ses nám ale dostala do pěkné kaše, co? Ze stolu zvedne dálkový ovladač a namíří ho ke stěně. Televize obživne.*

Na obrazovce se objeví Millie. Není snadné rozpoznat, co se děje, záznam je černobílý a bez zvuku, ale rozhodně jde o ni. Televizní Millie je před kanceláří. Přejde k oknu, zadívá se ven a vyplázne jazyk. Potom ze dveří vytáhne klíč a odejde.

Helen stiskne tlačítko a záznam se zastaví. Opravdová Millie dál zírá na televizní Millie. Je tak zvláštní sledovat samu sebe, jak dělá něco, co už se ve skutečnosti stalo a nedá se to změnit.

Opravdová Millie vrhne na Helen pohled plný vzdoru a žena pozvedne obočí. Opravdová Millie to gesto napodobí.

Co Millie v noci provedla

Cestu domů sice Millie zná, ale nevydala se tam, protože celou dobu věřila, že ji maminka jen zkouší. Že se chce přesvědčit, jestli její dcera dokáže „udělat, co se jí řekne“ a umí být „hodná“. Proto se po rozhovoru s panákem u večeře rozhodla, že mámě zjednoduší práci s hledáním. Barvami z oddělení kutilských potřeb namalovala na sklo automatických dveří nápis *TADY MAMI*. Co největšími písmeny a samozřejmě zrcadlově obráceně, aby si ho maminka mohla přečíst zvenčí. Kolečka ze hry Čtyři v řadě ve stojanu naaranžovala do tvaru vpravo směřující šipky a postavila ho nedaleko hlavního vchodu. Všechny figuríny lemující uličku nastavila tak, aby rukama ukazovaly cestu, kterou by se máma měla vydat. Některé navíc svíraly různé cedulky. *Ahoj mami!* stálo na jedné. *Běž dál!* psalo se na druhé. *Tady se zastav na sváču!* navrhol panák, kterému Millie do nastavené dlaně vložila jeden ze svých balíčků sušených ovocných plátků. Človíčky z Hádej kdo? vyrovnala do další šipky, domečky z Monopolů upozorňovaly na zatočení doleva a ukazatel z Twisteru mířil vpřed. Osm panáků stojících nejbliže k oddělení dámského spodního prádla drželo každý po papírku s jedním písmenkem, která dohromady dávala nápis *TADY MAMI*. Závěrečné *I* třimal její